

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

MBO Raad
t.a.v. de heer P. Oomens
Houttuinlaan 6
3447 GM WOERDEN

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
N.P. Muñoz Balvi
T 06 46 84 91 56
n.p.munozbalvi@minocw.nl

Onze referentie
2586933425869334

Datum 2-11-2020

Betreft Uitleg wet en regelgeving langdurig afwezige studenten

Geachte heer Oomens,

Zoals u genoegzaam bekend, ontvangen instellingen de bekostiging mede op basis van het aantal deelnemers dat onderwijs geniet aan de desbetreffende instelling.

Uit contacten met de MBO Raad en enkele instellingen blijkt dat niet altijd duidelijk is of wordt voldaan aan de eis van het daadwerkelijk volgen van de opleiding, indien studenten langdurig afwezig zijn. Dat is wel het geval, indien sprake is van geoorloofde afwezigheid.

In deze brief wordt aan de hand van voorbeelden tekst en uitleg gegeven over toepassen van de geldende wet- en regelgeving op dit punt. Daarbij wordt ook ingegaan op accountantscontrole op de naleving hiervan.

Het gaat om studenten, die langdurig afwezig zijn en dus niet deelnemen aan het onderwijs of een stage volgen op of rond de teldatum van 1 oktober en/of 1 februari. De redenen hiervoor zijn zeer divers. Meestal is er sprake van een ziekte, maar er kan bijvoorbeeld ook sprake zijn van detentie, mantelzorg, zwangerschap en dakloosheid. Deze studenten hebben wel de intentie om de opleiding te continueren en hun afwezigheid is dus tijdelijk van aard.

Daadwerkelijk de opleiding volgen

Het UWEB geeft aan dat een instelling bekostiging ontvangt voor studenten, die, naast andere vereisten, staan ingeschreven voor een opleiding en de opleiding ook daadwerkelijk volgen. Er worden in het uitvoeringsbesluit twee momenten genoemd, waarop sprake moet zijn van inschrijving en het daadwerkelijk volgen van de opleiding, namelijk 1 oktober t-2 en 1 februari t-1. Deze criteria zijn vastgelegd in artikel 2.2.2, lid 2 & lid 4 (bbl) en artikel 2.2.3, lid 2 & lid 4 (bol).

Een student volgt de opleiding daadwerkelijk, wanneer de student aanwezig is in de lessen. Wanneer een student niet aanwezig is op de genoemde teldata, dient te worden achterhaalt of er een legitieme reden is voor de langdurige afwezigheid. Onlangs is de wet versterken positie mbo-studenten aangenomen. Met deze wet zijn aanpassingen gedaan aan artikel 8.1.7 WEB, waarin wordt

ingegaan op legitieme redenen voor langdurige afwezigheid. Artikel 8.1.7 WEB luidt (per 1 augustus 2020) als volgt:

Onder afwezigheid met een geldige reden wordt verstaan afwezigheid wegens:

- a. ziekte van de student, welke ziekte uitsluitend kan worden aangetoond door middel van een gedagtekende verklaring van een arts,
- b. zwangerschap of bevalling van de student, welke uitsluitend kan worden aangetoond door middel van een schriftelijke verklaring van een arts of verloskundige, gedurende een periode van 16 weken die, indien de student dat wenst, 6 weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling ingaat of gedurende een periode van 20 weken die, indien de student dat wenst, 10 weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling ingaat indien het een zwangerschap van meer dan één kind betreft, of
- c. bijzondere familieomstandigheden.

Uit contact met instellingen is gebleken dat er nog andere redenen kunnen zijn voor langdurige afwezigheid, bijvoorbeeld mantelzorg of detentie. In de memorie van toelichting bij de wet versterken positie mbo-studenten wordt in ieder geval het volgende over mantelzorg gezegd:

"... het verlenen van mantelzorg valt onder bijzondere familieomstandigheden." In de wet, of de toelichting daarop, wordt niet aangegeven hoe een bijzondere familieomstandigheid – zoals het geven van mantelzorg – moet worden aangetoond. Het ligt echter in de rede dat ook in dit geval een schriftelijke verklaring wordt verkregen die door de instelling op aannemelijkheid wordt getoetst.

Voorbeelden

Een student is gedurende het schooljaar ernstig ziek geworden. De onderwijsinstelling dient aan deze student een gedagtekende verklaring van de arts te vragen en deze verklaring op te nemen in het dossier. De student is dan geoorloofd afwezig.

Een student is gedurende het jaar mantelzorger geworden van een naaste. De onderwijsinstelling vraagt aan de student om schriftelijk kenbaar te maken mantelzorger te zijn geworden. De instelling beoordeelt de aannemelijkheid van de verklaring en legt een en ander vast in het dossier. De student is geoorloofd afwezig.

Een student wordt gedurende het jaar verdacht van een misdrijf en verblijft daarom in detentie. De onderwijsinstelling vraagt aan student of familielid om schriftelijk kenbaar te maken dat de student in detentie verblijft. De onderwijsinstelling neemt de melding op in het dossier. De student is geoorloofd afwezig.

Er kunnen nog andere redenen zijn voor afwezigheid op een of beide teldata. Het is belangrijk dat deze afwezigheid goed wordt gedocumenteerd, in dossiers wordt vastgelegd en op aannemelijkheid wordt getoetst. Het doel moet altijd zijn dat de student de studie hervat en als de onderwijsinstelling kan aantonen dat de student geoorloofd afwezig is en zich inzet om de student weer terug naar school te krijgen dan dient de onderwijsinstelling hiervoor bekostiging te ontvangen.

Accountantscontrole**Onze referentie**

Tot slot wijs ik op de mogelijkheid bij het inrichten van de accountantscontrole doelmatig gebruik te maken van de registratie van studenten met geoorloofde afwezigheid. In het onderwijsaccountantsprotocol is de mogelijkheid opgenomen om gebruik te maken van deelpopulaties in het OBO onderzoek (hoofdstuk 6 OAP OCW). Het heeft de voorkeur om ten aanzien van het aspect 'daadwerkelijk volgen van de opleiding' een onderscheid te maken in een deelpopulatie, waarbij dit aangetoond kan worden door presentieregistratie of het deelnemen aan stage, én een deelpopulatie, waarbij dit niet het geval is en sprake is van langdurige afwezigheid. Voor deze laatste zal de accountant in verhouding meer werkzaamheden moeten uitvoeren dan in de 'reguliere' deelpopulatie. De kans op het vinden van fouten is dan echter lager en daarmee ook de noodzaak voor het uitbreiden van de werkzaamheden.

Ik hoop u hiermee nadere duidelijkheid te hebben gegeven.

Met vriendelijke groet,

Bas Derks,
waarnemend directeur Middelbaar Beroeps Onderwijs,